

POSTANOWIENIE

27 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 27 listopada 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku M.M.

z udziałem D.J., M.D., M.M.1, J.M. i W.M.

o zasiedzenie,

na skutek skargi kasacyjnej D.J.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Kielcach

z 18 października 2023 r., II Ca 230/23,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od D.J. na rzecz M.M. 1 350 zł (tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanemu niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.

a.w.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 20 grudnia 2022 r. Sąd Rejonowy w Kielcach stwierdził, że wnioskodawczyni M.M. nabyła z dniem 26 lipca 2016 r. przez zasiedzenie udział przysługujący J.M., wynoszący [...] części w prawie własności nieruchomości położonej w K. przy ul. R., dla której Sąd Rejonowy w Kielcach prowadzi bliżej

oznaczoną księgę wieczystą (pkt I), a także zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni zwrot kosztów postępowania oraz stwierdził, że w pozostałym zakresie wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (pkt II).

Postanowieniem z 18 października 2023 r. Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił apelację uczestnika (pkt 1) i orzekł o kosztach postępowania w sprawie (pkt 2). Uczestnik wywiódł od tego rozstrzygnięcia skargę kasacyjną, a wnosząc o jej przyjęcie do rozpoznania, powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne, dotyczące interpretacji i zakresu pojęcia „uzyskania posiadania” w rozumieniu art. 172 § 1 k.c. i jego wpływu na uznanie czy zasiadający pozostawał w złej czy w dobrej wierze. Jednocześnie wywiódł, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona co do przypisania przez Sądy przymiotu „dobrej wiary” wnioskodawczyni w posiadaniu udziałów J.M.

Drugie zagadnienie prawne autor skargi kasacyjnej upatrywał w dopuszczalności uznania, że wadliwość orzeczenia sądowego znoszącego współwłasność, może stanowić okoliczność świadczącą o tym, że wnioskodawczyni pozostawała w usprawiedliwionym błędnym przekonaniu, że prawo własności udziału J.M. jej przysługuje.

Wnioskodawczyni wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnił przypisane jej funkcje publicznoprawne.

Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Skarżący nie przedstawił istotnych zagadnień prawnych w rozumieniu powyższym, koncentrując się przede wszystkim na takim przedstawieniu wątpliwości, których rozstrzygnięcie pozwoliłoby na uzyskanie przez Sąd Najwyższy wypowiedzi co do *mertium* sprawy. Wymuszałoby to na Sądzie Najwyższym wejście w rolę sądu trzeciej instancji, a taka sytuacja w świetle modelu postępowania kasacyjnego w polskim porządku prawnym jawi się jako niedopuszczalna (por.: postanowienie Sądu Najwyższego z 18 lipca 2023 r., I CSK 4784/22, niepubl.). Zredagowanie zagadnień ujętych we wniosku w sposób, w jaki uczynił to skarżący nie pozwala przypisać im cechy ani „nowości” (w znaczeniu, że zagadnienie nie było dotychczas rozstrzygnięte) ani „istotności” (gdyż nie wiadomo, w jaki sposób jego rozwikłanie miałoby się przyczynić do rozwoju prawa). W każdym razie z łatwością można tu dostrzec brak uzasadnienia prawnego, pociągającego za sobą wnioski, że skarżąca skonstruowała profesjonalny wywód prawny nakreślający istotę problemu.

Skarżący nie wykazał przy tym, aby na tle stosowania przepisu art. 172 k.c. w kontekście zasiedzenia występowały rozbieżne oceny prawne, które można by

powiązać również z tą konkretną sprawą. Motywy pisemne przedstawione zarówno przez Sąd pierwszej, jak i drugiej instancji, obejmujące ustalenia faktyczne, stanowiące podstawę do rozważań prawnych decydujących o kształcie wydanego rozstrzygnięcia, uwydatniły przede wszystkim okoliczności służące do zakwalifikowania czynności podejmowanych przez wnioskodawczynię jako odpowiadających elementowi tzw. władztwa (*corpus*), czyli związku posiadacza z rzeczą.

Nie ulegało wątpliwości, że to wnioskodawczyni, a nie poprzednicy prawni uczestnika, stale podejmowała decyzje dotyczące przedmiotu zasiedzenia, potwierdzające pełną chęć władania i korzystania z nieruchomości. Czyniła to zresztą w jawny dla otoczenia sposób, nie była w tym władztwie ograniczona. Owo niezakłócone niczymi działaniami władztwo zostało również potwierdzone przez Sądy w drodze innych prawomocnych postępowań, których wyniki uwydatniły, że wnioskodawczyni była posiadaczem w „dobrej wierze”. Nie zmienia tego odmienne stanowisko skarżącego, będące rezultatem jego własnych oczekiwań i przekonań.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z § 5 pkt 1, § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

a.w.

[a.ł.]